

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-04-74-T
Datum: 17. juli 2008.
Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsjedavajući
sudija Árpád Prandler
sudija Stefan Trechsel
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua, rezervni sudija

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 17. jula 2008.

TUŽILAC

protiv

**Jadranka PRLIĆA
Brune STOJICA
Slobodana PRALJKA
Milivoja PETKOVIĆA
Valentina ĆORIĆA
Berislava PUŠIĆA**

JAVNO s POVJERLJIVIM DODATKOM

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG PRLIĆA ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA
SLOBODU**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Douglas Stringer

Obrana:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Karim A. A. Khan za Brunu Stojića
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Vesna Alaburić i g. Nicholas Stewart za Milivoja Petkovića
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Ćorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

I. UVOD

1. Pretresno vijeće III (dalje u tekstu: Vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po zahtjevu optuženog Jadranka Prlića (dalje u tekstu: optuženi Prlić) za privremeno puštanje na slobodu, koji su branioci optuženog Prlića (dalje u tekstu: Prličeva odbrana) podnijeli kao povjerljiv 25. juna 2008.

II. HISTORIJAT POSTUPKA

2. Dana 25. juna 2008. Prličeva odbrana je podnijela povjerljivi "Zahtjev za privremeno puštanje na slobodu Jadranka Prlića" (dalje u tekstu: Zahtjev), u kojem traži privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića iz humanitarnih razloga u Republiku Hrvatsku što je duže moguće u periodu između 26. jula i 24. augusta 2008.¹

3. Dana 10. jula 2008. Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilaštvo) je podnijelo povjerljivi objedinjeni odgovor ("*Prosecution Consolidated Response to Defense Applications for Provisional Release During the Summer Recess*" /Objedinjeni odgovor tužilaštva na zahtjeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom ljetne pauze u radu Suda/) (dalje u tekstu: Odgovor), kojim se tužilaštvo protivi privremenom puštanju na slobodu optuženog Prlića.²

III. MJERODAVNO PRAVO

4. Pravilo 65(A) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) propisuje da optuženi, nakon što je pritvoren, može biti pušten na slobodu samo na osnovu naloga Vijeća. U skladu s pravilom 65(B), Vijeće može izdati nalog za puštanje na slobodu samo nakon što zemlji-domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uvjerilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu.

5. Prema ustaljenoj praksi Međunarodnog suda, odluka da se odobri ili odbije privremeno puštanje na slobodu na osnovu pravila 65 Pravilnika predstavlja diskreciono pravo Vijeća.³ Kako bi ocijenilo

¹ Zahtjev, str. 1, III.

² Odgovor, par. 2, 10-14, 49.

³ *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-AR65.4, Odluka po žalbi tužioca na Odluku o privremenom puštanju na slobodu i zahtevima za izvođenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115, 26.

Prijevod

da li su ispunjeni uslovi propisani pravilom 65(B) Pravilnika, Vijeće treba da uzme u obzir sve relevantne okolnosti koje bi svako pretresno vijeće razumno uzelo u obzir prilikom donošenja svoje odluke.⁴ Vijeće zatim mora da obrazloži svoju odluku u vezi s tim pitanjima.⁵ Relevantnost navedenih faktora i težina koja će im biti data procjenjuje se od slučaja do slučaja.⁶ S obzirom na to da se prije svega zasniva na činjenicama u datom predmetu, svaki zahtjev za privremeno puštanje na slobodu razmatra se u svjetlu konkretne situacije optuženog.⁷ Vijeće tu situaciju mora razmotriti u trenutku donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu, ali i u mjeri u kojoj je to moguće imati u vidu kako će situacija izgledati u trenutku kad se optuženi bude trebao vratiti pred Međunarodni sud.⁸

6. U skladu s nedavnom jurisprudencijom Žalbenog vijeća, okončanje izvođenja dokaza tužilaštva predstavlja značajnu promjenu situacije koja iziskuje novu i detaljnu procjenu rizika od bijega optuženog.⁹ U tim uslovima pretresno vijeće, čak i kad je uvjereno da su pružene dovoljne garancije, može iskoristiti svoja diskreciona ovlaštenja da odobri privremeno puštanje na slobodu samo ako dovoljno jaki humanitarni razlozi prevagnu u tom smjeru.¹⁰ Stoga privremeno puštanje na

jun 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*), par. 3; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.2, Odluka po Interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimске pauze, 14. decembar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milutinović*), par. 3; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-65-88-AR65.2, Odluka po Interlokutornoj žalbi odbrane na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija Zahtjev Ljubomira Borovčanina za privremeno puštanje na slobodu, 30. jun 2006, par. 5; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na Odluku po Zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008.", 21. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Petkovićem*), par. 5; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.8, Odluka po "Žalbi tužioca na Odluku po Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića" od 7. aprila 2008., 25. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008.), par. 7.

⁴ *Tužilac protiv Miće Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po Interlokutornoj žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženog Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Mičom Stanišićem*), par. 8; Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10.

⁵ Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mičom Stanišićem*, par. 8.

⁶ Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10.

⁷ *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, *Decision on Johan Tarčulovski's Interlocutory Appeal on Provisional Release* /Odluka po Interlokutornoj žalbi Johana Tarčulovskog u vezi s privremenim puštanjem na slobodu/, 4. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Tarčulovskim*), par. 7; Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mičom Stanišićem*, par. 8.

⁸ Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mičom Stanišićem*, par. 8.

⁹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića, 11. mart 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Prlič* od 11. marta 2008.), par. 20.

¹⁰ Odluka u predmetu *Prlič* od 11. marta 2008., par. 21; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 16; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17.

Prijevod

slobodu "u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje. Nadalje, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano u svjetlu prirode okolnosti, dužina njegovog trajanja ipak bi trebala biti srazmjerna ovim okolnostima".¹¹

7. Međutim, prema jurisprudenciji Žalbenog vijeća, Vijeće je u najboljem položaju da ocijeni da li proceduralne okolnosti, kao što su, na primjer, okončanje izvođenja dokaza tužilaštva, povećavaju rizik od bijega za vrijeme privremenog boravka na slobodi.¹²

IV. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

8. Kako bi potkrijepila Zahtjev, Prličeva odbrana prije svega upućuje na osnovne principe presumpcije nevinosti i prava na slobodu optuženog, koji su zaštićeni brojnim međunarodnim instrumentima.¹³ Ona zatim ističe 1) da je optuženi Prlič šest puta bio privremeno pušten na slobodu i da se dobrovoljno predao Međunarodnom sudu;¹⁴ 2) da je optuženi Prlič, kad je bio privremeno pušten na slobodu, pokazao da ne postoji rizik od njegovog bijega i da nije predstavljao opasnost za druge;¹⁵ 3) da je Vijeće već razmotrilo uticaj koji bi njegova Odluka donijeta na osnovu pravila 98bis Pravilnika¹⁶ mogla imati na rizik od bijega optuženog Prliča, koji je, uprkos Odluci na osnovu pravila 98bis, bio privremeno pušten na slobodu i u potpunosti je poštovao uslove koje je Vijeće odredilo u svojoj odluci po tom pitanju;¹⁷ 4) da se optuženi Prlič primjerno vladao u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: Pritvorska jedinica) i da se uvijek s uvažavanjem odnosio prema svim sudionicima u postupku, a posebno prema svjedocima;¹⁸ 5) da se vlada Republike Hrvatske opet bezuslovno obavezala da će se optuženi Prlič, ukoliko bude privremeno pušten na slobodu, a) pridržavati svih uslova koje odredi Vijeće, i b) da će se vratiti u Pritvorsku jedinicu predviđenog dana i bez ikakvih teškoća;¹⁹ 6) da se vlada Republike Hrvatske obavezala da će nadzirati optuženog Prliča tokom čitavog privremenog boravka na slobodi, u skladu s nalogom

¹¹ Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 16.

¹² Odluka u predmetu *Milutinović*, par. 15.

¹³ Zahtjev, par. 1-2, 6.

¹⁴ Zahtjev, par. 18.

¹⁵ Zahtjev, par. 19.

¹⁶ Usmena odluka donijeta na osnovu pravila 98bis Pravilnika, transkript pretresa, str. od 27200 do 27238, 20. februar 2008. (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 98bis).

¹⁷ Zahtjev, par. 20.

¹⁸ Zahtjev, par. 21.

¹⁹ Zahtjev, par. 22.

Prijevod

Vijeća, i da je spremna snositi sve troškove puštanja na slobodu optuženog (posebno troškove putovanja i bezbjednosti).²⁰

9. Kao uvjerljive humanitarne razloge koje smatra dovoljnim i koji opravdaju privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića, Prličeva odbrana posebno ističe zdravstveno stanje oca i brata optuženog Prlića.²¹ S tim u vezi je Prličeva odbrana Vijeću dostavila dvije ljekarske potvrde od 27. maja 2008., kojima se potvrđuje zdravstveno stanje oca i brata optuženog Prlića.²² Osim toga, Prličeva odbrana takođe ističe da je i zdravstveno stanje majke optuženog Prlića loše, da ona ne može putovati kako bi posjetila sina i da mora biti uz bolesnog supruga o kojemu se sama brine. Optuženi Prlić se plaši da bi privremeno puštanje na slobodu tokom navedenog perioda moglo biti posljednja prilika da svoje roditelje i brata vidi žive i da bi zajednički susret pogodio fizičkom oporavku svih njih.²³

10. Prličeva odbrana se osim toga poziva na Djelimično protivno mišljenje sudije Güneya u vezi s Odlukom u vezi s *Prlicem* od 25. aprila 2008.,²⁴ u kojem je sudija Güney iznio stav da Vijeće, kad se iznesu dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi, ipak može odobriti privremeno puštanje na slobodu čak i kad nije uvjereno da optuženi ispunjava obaveze određene pravilom 65(B) Pravilnika.²⁵ Prličeva odbrana takođe ističe da se u pravilu 65(B) ne pominje da je za odobravanje privremenog puštanja na slobodu nužno navesti humanitarne razloge.²⁶

11. Tužilaštvo se u Odgovoru protivi privremenom puštanju na slobodu optuženog Prlića zbog toga što je, između ostalog, period koji se traži pretjeran i što nijedan razlog koji optuženi iznosi da potkrijepi svoj zahtjev za privremeno puštanje na slobodu ne predstavlja humanitarne razloge koji bi taj zahtjev mogli opravdati.²⁷

²⁰ Zahtjev, par. 22.

²¹ Zahtjev, par. 24.

²² Zahtjev, par. 24; Ljekarska potvrda o zdravstvenom stanju oca optuženog Prlića od 27. maja 2008. priložena u dodatku Zahtjeva; Ljekarska potvrda o zdravstvenom stanju brata optuženog Prlića od 27. maja 2008. priložena u dodatku Zahtjeva.

²³ Zahtjev, par. 25.

²⁴ Djelimično protivno mišljenje sudije Güneya u vezi s Odlukom u vezi s *Prlicem* od 25. aprila 2008. (dalje u tekstu: Djelimično protivno mišljenje sudije Güneya).

²⁵ Zahtjev, par. 13; Djelimično protivno mišljenje sudije Güneya, par. 6.

²⁶ Zahtjev, par. 14.

²⁷ Odgovor, par. 2, 12-14, 49.

Prijevod

12. Tužilaštvo priznaje da je Žalbeno vijeće priznalo humanitarne razloge koje je navela Prlićeva odbrana da opravda Prlićevo prethodno privremeno puštanje na slobodu,²⁸ ali ono smatra da ti razlozi ne mogu beskonačno predstavljati uvjerljive razloge.²⁹ Osim toga, tužilaštvo ističe da je period koji traži optuženi Prlić – po tvrdnji tužilaštva, mjesec dana – pretjeran i podsjeća da je Žalbeno vijeće prilikom posljednjeg privremenog puštanja na slobodu smatralo da je period od dvije sedmice predug, procijenivši da je period od sedam dana prikladniji.³⁰

13. Dodatno, u slučaju da Vijeće odobri Zahtjev, tužilaštvo traži da privremeno puštanje na slobodu ne prelazi sedam dana, što je period koji tužilaštvo smatra dovoljnim za posjetu članovima porodice (uključivši i putovanje),³¹ kao i da bude pod strogim uslovima.³² Konkretno, tužilaštvo traži 1) da Vijeće zabrani svaku prisutnost i putovanje optuženog u Bosnu i Hercegovinu, 2) da optuženom bude zabranjen svaki kontakt sa žrtvama, 3) da optuženom bude zabranjen razgovor o predmetu sa svima osim s njegovim braniocima i 4) da mu se zabrani komunikacija s medijima.³³

14. Na kraju, i dalje u slučaju da Vijeće odobri Zahtjev, tužilaštvo traži da se odgodi izvršenje te odluke dok se ne donese odluka po žalbi koju ono namjerava da uloži.³⁴

V. DISKUSIJA

15. Kao uvodnu napomenu, Vijeće konstatuje da je Vlada Kraljevine Nizozemske, zemlje domaćina, u skladu s pravilom 65(B) Pravilnika, dopisom od 9. jula 2008. obavijestila Vijeće da se ne protivi postupku eventualnog privremenog puštanja na slobodu.³⁵

16. Dopisom od 17. juna 2008. Vlada Republike Hrvatske je Vijeću dostavila izvještaj o mjerama koje su hrvatske vlasti donijele tokom prethodnog privremenog boravka na slobodi optuženog Prlića.³⁶ Dopisom od 18. juna 2008. Vlada Republike Hrvatske je dostavila garancije da optuženi Prlić, u slučaju da mu Vijeće odobri privremeno puštanje na slobodu, neće vršiti pritisak ili

²⁸ Odluka u vezi s *Prlićem* od 25. aprila 2008., par. 17.

²⁹ Odgovor, par. 12.

³⁰ Odgovor, par. 12-14; Odluka u vezi s *Prlićem* od 25. aprila 2008.

³¹ Odgovor, par. 14, 50.

³² Odgovor, par. 2, 47, 50.

³³ Odgovor, par. 47.

³⁴ Odgovor, par. 48.

³⁵ Dopis Ministarstva vanjskih poslova Nizozemske od 9. jula 2008.

³⁶ Dopis Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske od 17. juna 2008., priložen u dodatku Zahtjevu.

Prijevod

predstavljati prijetnju za žrtve, svjedoke ili bilo koju drugu osobu tokom privremenog boravka na slobodi, i da će se vratiti u Haag na dan koji odredi Vijeće.³⁷

17. Vijeće konstatuje da je optuženi Prlić poštovao sve uslove i garancije za pristupanje određene prilikom prethodnih privremenih puštanja na slobodu na osnovu naloga i odluka Pretresnog vijeća od 30. jula 2004.,³⁸ 1. jula 2005.,³⁹ 26. juna 2006.,⁴⁰ 8. decembra 2006.,⁴¹ 11. juna 2007.,⁴² 29. novembra 2007.⁴³ i 25. aprila 2008.⁴⁴ Vijeće posebno naglašava da je optuženi Prlić poštovao uslove određene prilikom prethodnog privremenog puštanja na slobodu do kojeg je došlo po okončanju izvođenja dokaza tužilaštva. Vijeće, osim toga, konstatuje da tužilaštvo ne osporava činjenicu da će optuženi Prlić pristupiti Sudu po završetku privremenog boravka na slobodi.⁴⁵ Vijeće smatra da garancije za pristupanje i protiv rizika od bijega u formi u kojoj su optuženom Prliću određene prilikom njegovog prethodnog privremenog puštanja na slobodu⁴⁶ doista neutraliziraju svaki eventualni rizik od bijega. Što se tiče njegovog primjernog vladanja tokom prethodnih privremenih boravaka na slobodi, Vijeće je sigurno da će optuženi Prlić, ukoliko bude oslobođen, pristupiti Sudu radi nastavka suđenja.

18. Osim toga, zbog istih tih razloga Vijeće smatra da optuženi Prlić, ukoliko bude pušten, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu, što, uostalom, ne osporava ni tužilaštvo.⁴⁷

19. Međutim, imajući u vidu fazu postupka i okončanje izvođenja dokaza tužilaštva, Žalbeno vijeće je mišljenja da Vijeće uza sve to mora da odredi da li su humanitarni razlozi koje je predočila

³⁷ Dopis Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske od 18. juna 2008., priložen u dodatku Zahtjevu.

³⁸ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, Nalog o privremenom puštanju na slobodu Jadranka Prlića, 30. juli 2004.

³⁹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, Nalog po zahtjevu Jadranka Prlića za izmjenu uslova privremenog puštanja na slobodu, 1. juli 2005.

⁴⁰ Odluka po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića, 26. juni 2006.; datumi privremenog puštanja na slobodu optuženog Prlića navedeni u prethodnoj odluci izmijenjeni su Nalogom o izmjeni Odluke po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića, 4. juli 2006.

⁴¹ Odluka po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića, 8. decembar 2006.

⁴² Odluka po zahtjevu optuženog Prlića za privremeno puštanje na slobodu, 11. juni 2007.

⁴³ Odluka po zahtjevu optuženog Prlića za privremeno puštanje na slobodu, 29. novembar 2007.

⁴⁴ Dopunska odluka u vezi s Odlukom o privremenom puštanju na slobodu optuženog Prlića, 25. april 2008.; datumi puštanja na slobodu optuženog Prlića navedeni u prethodnoj odluci izmijenjeni su Odlukom o izmjeni Dopunske odluke u vezi s Odlukom o privremenom puštanju na slobodu optuženog Prlića, 28. april 2008.

⁴⁵ Odgovor.

⁴⁶ Dopunska odluka u vezi s Odlukom o privremenom puštanju na slobodu optuženog Prlića, 25. april 2008.

⁴⁷ Odgovor. Ta opasnost se ne procjenjuje *in abstractio*, ona mora biti realna. Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 27.

Prijevod

Prličeva odbrana dovoljno uvjerljivi da opravdaju privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića.⁴⁸

20. Prličeva odbrana ističe da se u pravilu 65(B) za privremeno puštanje na slobodu ne pominju humanitarni razlozi i u vezi s tim se upućuje na mišljenje sudije Güneya, iznijeto u Djelimično protivnom mišljenju sudije Güneya.⁴⁹ Istovremeno, Prličeva odbrana uvažava obavezu Vijeća da postupa u skladu sa zaključcima Žalbenog vijeća.⁵⁰ Shodno tome, i u skladu sa stavom većine sudija Žalbenog vijeća, Vijeće smatra da je neophodno razmotriti humanitarne razloge koje je predočila Prličeva odbrana kako bi ocijenilo da li su oni dovoljno uvjerljivi da opravdaju privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića.⁵¹

21. Tužilaštvo ne spori da su humanitarni razlozi koje je predočila Prličeva odbrana bili dovoljni da opravdaju prethodno privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića. Međutim, ono se protivi tome da isti humanitarni razlozi beskonačno služe kao opravdanje privremenog puštanja na slobodu optuženog.⁵² U tom pogledu, Vijeće podsjeća da ono ima obavezu da razmotri svaki zahtjev za privremeno puštanje na slobodu u svjetlu konkretne situacije optuženog⁵³ i da se to razmatranje vrši u trenutku donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu.⁵⁴ Shodno tome, ukoliko Vijeće smatra da su razlozi koje je optuženi naveo aktualni i dovoljno uvjerljivi, oni mogu opravdati privremeno puštanje na slobodu optuženog.

22. Imajući u vidu ljekarske potvrde koje je dostavila Prličeva odbrana, Vijeće konstatuje da je zdravstveno stanje oca i brata optuženog Prlića veoma ozbiljno. Vijeće je obavilo detaljnu procjenu, navedenu u povjerljivom dodatku priloženom uz ovu odluku, te smatra da bi prisustvo optuženog Prlića uz brata i roditelje tokom kratkog razdoblja njima moglo biti od pomoći u bolesti. Vijeće stoga smatra da su humanitarni razlozi koje je iznijela Prličeva odbrana dovoljno uvjerljivi da opravdaju privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića.

⁴⁸ Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 16.

⁴⁹ Zahtjev, par. 13-14.

⁵⁰ Zahtjev, par. 16.

⁵¹ Zahtjev, par. 24.

⁵² Odgovor, par. 12.

⁵³ Odluka u vezi s *Tarčulovskim*, par. 7; Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 8.

⁵⁴ Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 8.

Prijevod

23. Vijeće podsjeća da za ocjenu da li su ispunjeni uslovi propisani pravilom 65(B) Pravilnika mora uzeti u obzir sve relevantne faktore koje bi svako pretresno vijeće razumno uzelo u obzir prilikom donošenja svoje odluke.⁵⁵ Vijeće u ovom predmetu takođe treba da uzme u obzir činjenicu da se optuženi Prlić dobrovoljno predao Međunarodnom sudu, te njegovo primjerno vladanje prije i tokom postupka, čak i po okončanju izvođenja dokaza tužilaštva. Osim toga, Vijeće će prekinuti pretres tokom ljetne pauze u radu Suda. Stoga tokom tog perioda neće biti sudskih aktivnosti koje bi zahtijevale prisutnost optuženog Prlića.

24. Osim toga, Vijeće podsjeća da, u skladu s praksom Žalbenog vijeća, stvarna ili moguća pretjerana dužina pretpretresnog pritvora predstavlja dodatni diskrecioni element koji se može uzeti u obzir prilikom donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu, ako su ispunjeni svi ostali uslovi predviđeni pravilom 65(B) Pravilnika.⁵⁶ U tom smislu, Prlićeva odbrana upućuje i na izvještaj koji je sekretar Međunarodnog suda 10. juna 2008. prezentirao na diplomatskom seminaru u organizaciji Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Izvještaj sekretara), u kojem je dao prikaz Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: Pritvorska jedinica) i opreme koja optuženima stoji na raspolaganju.⁵⁷ Vijeće ističe da je sekretar u svom izvještaju posebno govorio o "specifičnoj situaciji pritvorenih u Pritvorskoj jedinici" i da je konstatovao sljedeće:

"Iako Pritvorska jedinica predstavlja centar za privremeni pritvor, prosječno trajanje pritvora u velikoj mjeri nadilazi trajanje pritvora u nacionalnim zatvorima, a možda je čak približno trajanju u velikom broju kaznionica [*penitentiary institutions*"]. To nužno ostavlja reperkusije na mentalno zdravlje pritvorenika koji očekuju suđenje ili koji treba da se suoče sa složenim i dugim prvostepenim ili drugostepenim postupcima, što dovodi do trajnog stresa. A poznato je da stres loše utječe na zdravstveno stanje."⁵⁸

Sekretar je takođe govorio o posljedicama koje dugotrajan pritvor i pretres imaju na zdravlje pritvorenika:

⁵⁵ Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prlićem* od 25. aprila 2008., par. 10.

⁵⁶ *Tužilac protiv Haradinaja i drugih*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po Interlokutornoj žalbi Lahija Brahimaja na Odluku Pretresnog vijeća da odbije njegovo privremeno puštanje na slobodu, 9. mart 2006., par. 23; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-PT, Odluka po trećem zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 16. august 2006., str. 3. Treba konstatovati da je Žalbeno vijeće potvrdilo tu odluku. *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-AR65.1, Odluka po Žalbi na odluku kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu, 17. oktobar 2006., par. 8-9.

⁵⁷ Zahtjev, str. 5, fusnota broj 8; obraćanje g. Hansa Holthuisa, sekretara, Diplomatski seminar u organizaciji MKSJ, Haag, 10. juni 2008.

⁵⁸ Zahtjev, par. 5, fusnota broj 8; Izvještaj sekretara, str. 3-4.

Prijevod

"Osim toga, dugotrajan pritvor prije i za vrijeme postupka, stres na pretresu i odvojenost pritvorenika od porodica predstavljaju elemente koji utiču na pogoršanje njihovog općeg zdravstvenog stanja, kako fizičkog, tako i mentalnog."⁵⁹

Što se tiče odvojenosti pritvorenika od porodice, sekretar je izrazio uvjerenje da:

"Odvojenost pritvorenika od porodica i manjak podrške koji iz toga proizlazi, kao i nepoznato okruženje u kojemu se nalaze neminovno utiču na njihovo zdravstveno stanje."⁶⁰

Sekretar je svoj izvještaj završio sljedećim zaključkom:

"Uprkos mjerama preduzetim u Pritvorskoj jedinici, imaju li se u vidu karakteristike optuženih u pritvoru (relativno visoka dob, osobne teškoće i teški zdravstveni problemi), rizik od pojave problema koji bi mogao ugroziti život pritvorenika je relativno visok. Ne bih želio da stvaram paniku, ali namjera mi je bila da vam realno prikažem situaciju i da s vama podijelim našu zabrinutost u vezi s navedenim pitanjem."⁶¹

25. Vijeće konstatuje da je ovaj predmet izuzetno dug, i to zbog svog opsega, složenosti i velikog broja optuženih. Osim nekoliko kratkotrajnih perioda privremenog boravka na slobodi, optuženi Prlić se nalazi u Pritvorskoj jedinici od početka postupka, odnosno od 25. aprila 2006.,⁶² dakle više od dvije godine. Vijeće osim toga konstatuje da se postupak neće okončati prije 2010. godine. Međutim, Međunarodni sud je odgovoran za zdravlje optuženih koji su u njegovoj nadležnosti i pod njegovim nadzorom. S obzirom na to da je Vijeću stalo do zdravstvenog stanja optuženih, ono smatra da mogućnost da optuženi Prlić snosi ozbiljne posljedice dugotrajnog pritvora u Pritvorskoj jedinici, koje su opisane u Izvještaju sekretara, predstavlja dodatni faktor koji treba uzeti u obzir pri donošenju odluke na osnovu pravila 65(B) Pravilnika. Vijeće smatra da će izvjesno razdoblje izvan Pritvorske jedinice i u porodičnom okruženju tokom pauze u radu Suda omogućiti optuženom Prliću

⁵⁹ Izvještaj sekretara, str. 7.

⁶⁰ Izvještaj sekretara, str. 3.

⁶¹ Izvještaj sekretara, str. 8.

⁶² *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, Nalog o privremenom puštanju na slobodu Jadranka Prlića, 30. juli 2004.; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, Nalog po zahtjevu Jadranka Prlića za izmjenu uslova privremenog puštanja na slobodu, 1. juli 2005.; Odluka po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića, 26. juni 2006.; datumi privremenog puštanja na slobodu optuženog Prlića navedeni u prethodnoj odluci izmijenjeni su Nalogom o izmjeni Odluke po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića, 4. juli 2006.; Odluka po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića, 8. decembar 2006.; Odluka po zahtjevu optuženog Prlića za privremeno puštanje na slobodu, 11. juni 2007.; Odluka po zahtjevu optuženog Prlića za privremeno puštanje na slobodu, 29. novembar 2007.; Dopunska odluka u vezi s Odlukom o privremenom puštanju na slobodu optuženog Prlića, 25. april 2008.; datumi puštanja na slobodu optuženog Prlića navedeni u prethodnoj odluci izmijenjeni su Odlukom o izmjeni Dopunske odluke u vezi s Odlukom o privremenom puštanju na slobodu optuženog Prlića, 28. april 2008.

Prijevod

da prikupi snagu. Ono se nada da će na taj način spriječiti eventualno pogoršanje fizičkog i mentalnog stanja optuženog koje je opisano u Izvještaju sekretara.

26. Vijeće zatim podsjeća da prema jurisprudenciji Žalbenog vijeća trajanje privremenog boravka na slobodi u kasnijoj fazi postupka, a posebno po okončanju izvođenja dokaza tužilaštva, mora biti proporcionalno okolnostima i humanitarnim razlozima koji su dovoljno uvjerljivi da opravdaju privremeno puštanje na slobodu.⁶³ Osim toga, Vijeće podsjeća da faktori koje treba da uzme u obzir utiču ne samo na odluku da odobri ili ne odobri privremeno puštanje na slobodu, nego i na njegovo eventualno trajanje. Vijeće stoga mora, između ostalog, pronaći pravu ravnotežu između prirode i težine okolnosti koje opravdavaju odobravanje privremenog puštanja na slobodu zbog humanitarnih razloga i trajanja istog.⁶⁴

27. U ovom predmetu, optuženi Prlić traži da bude privremeno pušten na slobodu što je duže moguće.⁶⁵ Vijeće smatra da mora da ograniči period privremenog puštanja na slobodu na period koji neće biti duži od vremena koje je optuženom Prliću neophodno da posjeti svoje oboljele bližnje i da prikupi snagu, što uključuje i vrijeme potrebno za putovanje u odlasku i u povratku. Stoga Vijeće smatra da je privremeni boravak na slobodi koji ne prelazi 12 dana srazmjern težini bolesti oca i brata optuženog Prlića i potrebi da se optuženom Prliću omogući da se odmori nakon dvije godine pritvora.

V. ZAKLJUČAK

28. Zbog tih razloga i u svjetlu Izvještaja sekretara, Vijeće je uvjeren da je optuženi Prlić naveo dovoljno uvjerljive humanitarne razloge, te smatra da je privremeno puštanje na slobodu koje ne prelazi 12 dana (uključujući i putovanje) srazmjerno težini bolesti oca i brata optuženog Prlića, kao i potrebi da se samom optuženom očuva zdravlje i da se spriječe posljedice trajanja pritvora na njegovo zdravstveno stanje. Stoga Vijeće primjenjujući svoja diskreciona ovlaštenja odlučuje da odobri privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića.

29. Imajući u vidu okolnosti u ovom predmetu i fazu u kojoj se postupak nalazi, Vijeće odlučuje optuženom Prliću odrediti sljedeće garancije: optuženi Prlić mora ostati u granicama koje odredi

⁶³ Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17; Odluka u vezi s *Prlićem* od 25. aprila 2008., par. 16.

⁶⁴ Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17; Odluka u vezi s *Prlićem* od 25. aprila 2008., par. 18.

⁶⁵ Zahtjev, par. III.

Prijevod

Vijeće⁶⁶ i svakodnevno se javljati policijskim vlastima. Vijeće osim toga odlučuje da hrvatskim vlastima naloži da 24 sata dnevno nadziru optuženog Prlića tokom njegovog boravka i da svaka tri dana dostavljaju izvještaj o situaciji.

30. S obzirom na to, optuženi Prlić biće privremeno pušten na slobodu tokom perioda i u skladu s uslovima navedenim u povjerljivom dodatku priloženom uz ovu odluku.

31. Međutim, Vijeće odlučuje da odgodi izvršenje svoje odluke da optuženog Prlića pusti na slobodu dok se ne donese odluka po žalbi koju namjerava da uloži tužilaštvo.⁶⁷

⁶⁶ Vidi s tim u vezi povjerljivi dodatak priložen uz ovu odluku.

⁶⁷ Odgovor, par. 48.

*Prijevod***VI. DISPOZITIV****32. ZBOG TIH RAZLOGA**, Vijeće,**NA OSNOVU** pravila 65(B) Pravilnika,**ODOBRAVA** Zahtjev,**NALAŽE** privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića tokom perioda i u skladu s uslovima navedenim u povjerljivom dodatku priloženom uz ovu Odluku,**I****NALAŽE** da se odgodi izvršenje ove odluke dok Žalbeno vijeće ne donese odluku po žalbi koju namjerava da uloži tužilaštvo.

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu je francuska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/Jean-Claude Antonetti,
predsjedavajući Vijeća

Dana 17. jula 2008.

U Haagu (Nizozemska)

[pečat Međunarodnog suda]